A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2013. december 19.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Aarhusi Egyezmény — 2003/4/EK irányelv — A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés — Hatály — A »hatóság« fogalma — Szennyvízelvezetést és vízellátást biztosító vállalkozások — A vízügyi ágazat privatizációja Angliában és Walesben”

A C-279/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2012. június 4-én érkezett, 2012. május 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Fish Legal**,

Emily Shirley

és

az **Information Commissioner**,

a **United Utilities Water plc**,

a **Yorkshire Water Services Ltd**,

a **Southern Water Services Ltd** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, Juhász E., A. Borg Barthet és J. L. da Cruz Vilaça tanácselnökök, A. Rosas, G. Arestis, A. Arabadjiev, C. Toader, A. Prechal (előadó), E. Jarašiūnas és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. április 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Fish Legal képviseletében W. Rundle solicitor, segítője: D. Wolfe QC,

– E. Shirley képviseletében R. McCracken QC, és M. Lewis barrister,

* Az eljárás nyelve: angol.

– az Information Commissioner képviseletében R. Kamm és A. Proops barristerek, R. Bailey solicitor megbízásából,

– a United Utilities Water plc, a Yorkshire Water Services Ltd és a Southern Water Services Ltd képviseletében T. de la Mare QC, J. Mullock solicitor megbízásából,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében J. Beeko, meghatalmazotti minőségben, segítői: J. Eadie QC, valamint J. Maurici és C. Callaghan barristerek,

– a dán kormány képviseletében V. Pasternak Jørgensen és M. Wolff, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: P. Gentili avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében P. Oliver, K. Mifsud-Bonicci és L. Pignataro-Nolin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. szeptember 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 375. o.) 2. cikke 2. pontjának értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Fish Legal és E. Shirley, illetve az Information Commissioner (információs biztos), valamint a United Utilities Water plc, a Yorkshire Water Services Ltd és a Southern Water Services Ltd (a továbbiakban: az érintett vízszolgáltató társaságok) között annak tárgyában folyamatban lévő peres eljárásban terjesztették elő, hogy ez utóbbiak elutasították a Fish Legal és E. Shirley által előterjesztett, a víz- és csatornahálózat biztosításával kapcsolatos egyes információkhoz való hozzáférés iránti kérelmeket.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény (kihirdette: a 2001. évi LXXXI. törvény), amelyet az Európai Közösség nevében a 2005. február 17-i 2005/370/EK tanácsi határozattal hagytak jóvá (HL L 124., 1. o., a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény) 2. cikkének (2) bekezdésében a következőképpen határozza meg a „hatóság” fogalmát:

„[…]

a) az országos, regionális és egyéb szintű kormányzat[ot];

b) a nemzeti jog értelmében közigazgatási funkciót, ezen belül a környezethez kapcsolódó konkrét kötelezettségeket teljesítő, tevékenységeket és szolgáltatásokat végző természetes és jogi személyeket;

c) bármely más, a fenti a) és b) [pontokban] említett testület vagy személy ellenőrzése alatt állami feladatot vagy funkciót ellátó, vagy a környezettel kapcsolatos állami szolgáltatást nyújtó természetes és jogi személyeket;

d) minden olyan, a 17. cikkben említett regionális gazdasági integrációs szervezet intézményeit, amely ezen Egyezményhez csatlakozó Fél.

A fenti meghatározás nem tartalmazza azokat a testületeket vagy intézményeket, melyek igazságszolgáltatási vagy jogalkotói minőségben járnak el”.

4 Ezen egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése azt írja elő bizonyos fenntartások és feltételek mellett, hogy valamennyi fél biztosítja, hogy a hatóságok környezeti információ kérése esetén a nemzeti szabályozás keretében a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a kért információt.

Az uniós jog

5 A 2003/4 irányelv (1), (5), (8), (9) és (11) preambulumbekezdése kimondja:

„(1) A környezeti információkhoz történő szélesebb körű hozzáférés és az ilyen információk terjesztése hozzájárul a környezeti kérdésekkel kapcsolatos nagyobb tudatossághoz, a szabad véleménycseréhez, a nyilvánosságnak a környezeti ügyekkel kapcsolatos döntéshozatalban való hatékonyabb részvételéhez, és végezetül a jobb környezethez.

[...]

(5) [...] A közösségi jog rendelkezéseinek – az egyezmény Európai Közösség által történt aláírása folytán – összhangban kell lenniük [az Aarhusi Egyezménnyel].

[…]

(8) Biztosítani kell, hogy minden természetes és jogi személynek indoklási kötelezettség nélkül joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz jutni [helyesen: hozzáférni].

(9) Továbbá szükség van arra, hogy a hatóságok a környezeti információkat a lehető legszélesebb körben a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék és terjesszék, különösen informatikai és kommunikációs eszközök felhasználásával. E technológiák jövőbeni fejlődését figyelembe kell venni az ezen irányelvről készülő jelentésben, valamint az irányelv felülvizsgálata során.

[…]

(11) A Szerződés 6. cikkében foglalt azon elv figyelembevétele céljából, hogy a környezetvédelmi előírásokat integrálni kell a Közösségi politikák és tevékenységek meghatározásába és megvalósításába, a »hatóság« fogalmát oly módon kell kiterjeszteni, hogy az magában foglalja a nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzatot, illetve egyéb közigazgatást, függetlenül attól, hogy az rendelkezik-e meghatározott, környezetre vonatkozó feladattal, vagy sem. A meghatározást hasonló módon úgy kell kibővíteni, hogy az a nemzeti jog értelmében a környezettel kapcsolatban közigazgatási funkciókat ellátó egyéb személyeket és testületeket, valamint az olyan más személyeket és testületeket is magában foglalja, amelyek ellenőrzésük alatt működnek, és a környezethez kapcsolódó közfeladataik és funkcióik vannak.”

6 Ezen irányelv 1. cikke az alábbi módon határozza meg az irányelv célkitűzéseit:

„Ennek az irányelvnek a következők a célkitűzései:

a) a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz jutás [helyesen: hozzáférés] jogának biztosítása, és e jog gyakorlására vonatkozó alapfeltételek és gyakorlati szabályok meghatározása; és

b) annak biztosítása, hogy a környezeti információkat a nyilvánosság számára fokozatosan bővülő körűen hozzáférhetővé teszik és terjesztik annak érdekében, hogy a környezeti információkat terjesszék, és a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék. Ennek érdekében különösen, amennyiben rendelkezésre áll, a számítógépes távközlés és/vagy az elektronikus technológia használatának támogatása.”

7 Az említett irányelv 2. cikkének 2. pontja az alábbi módon határozza meg a „hatóság” fogalmát:

„[...]

a) a kormányzat vagy más közigazgatási szerv, beleértve az országos, regionális vagy helyi szintű állami tanácsadó szerveket;

b) a nemzeti [helyesen: belső] jog értelmében közigazgatási feladatokat – így a környezethez kapcsolódó egyedi feladatokat, tevékenységeket és szolgáltatásokat – ellátó bármely természetes vagy jogi személy; és

c) az a) vagy b) pont alá tartozó jogi vagy természetes személy ellenőrzése alatt a környezethez kapcsolódóan közfeladatokat és -funkciókat ellátó vagy közszolgáltatást nyújtó bármely természetes vagy jogi személy.

A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy ez a meghatározás ne foglalja magában a bírói vagy jogalkotói minőségben eljáró szerveket vagy intézményeket. Ha alkotmányos rendelkezéseik ezen irányelv elfogadásának időpontjában nem rendelkeznek a 6. cikk értelmében történő felülvizsgálati eljárásról, a tagállamok e szerveket vagy intézményeket kivehetik a meghatározás köréből.

[...]”

8 Ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóságok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban, kérelemre kötelesek legyenek bármely kérelmező rendelkezésére bocsátani a birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat anélkül, hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét.”

Az Egyesült Királyság joga

A környezeti információkhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályozás

9 A környezeti információkról szóló, 2004. évi rendelet (Environmental Information Regulations 2004, a továbbiakban: a 2004-es EIR) célja a 2003/4 irányelv belső jogba való átültetése.

10 E rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„[…] »hatóságnak« minősülnek:

a) minisztériumok és kormányzati szervek;

b) [az információs szabadságról szóló, 2000. évi törvény (Freedom of Information Act 2000)] […] 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett bármely más hatóság;

c) bármely más szerv vagy személy, amely vagy aki közigazgatási feladatokat lát el; vagy

d) bármely más szerv vagy személy, amely vagy aki az a), b) vagy c) pontban említett kategóriába tartozó személy felügyelete alá tartozik, és

i. közfeladatokat lát el a környezetvédelem területén;

ii. közjellegű feladatokat lát el a környezetvédelem területén, vagy

iii. környezetvédelemmel kapcsolatos közszolgáltatást nyújt.”

11 A 2004-es EIR 5. és 7. cikke szerint a kért környezeti információkat 20 munkanapon belül ki kell adni, amely határidőt az érintett hatóság bizonyos feltételek esetén 40 munkanapra módosíthatja.

12 Az információs szabadságról szóló, 2000. évi törvény 2004-es EIR 18. cikkével módosított 50. cikkének (1) bekezdése értelmében az érintett személy kérheti az Information Commissionert, hogy hozzon határozatot arról, hogy az érintett hatóság a 2004-es EIR-ben foglalt követelményeknek megfelelően bírálta-e el az információ iránti kérelmét.

Az Anglia és Wales víz- és csatornaágazatára kiterjedő jogi hatáskörök jelenlegi megoszlására vonatkozó szabályozás

13 Az 1989-es vízügyi törvény (Water Act 1989) elfogadásával, amely 1989. szeptember 1-jei hatállyal privatizálta a víz- és csatornaágazatot Angliában és Walesben, a vízügyi hatóságok feladatait, hatáskörét, tulajdonát és aktíváit szétosztották egyfelől a National Rivers Authority (nemzeti vízügyi hatóság) az 1995. évi környezetvédelmi törvény (Environment Act 1995) hatálybalépése óta: Environment Agency (környezetvédelmi hivatal), másfelől a vízellátással és szennyvízelvezetéssel kapcsolatos szolgáltatásokat üzleti vállalkozás formájában nyújtó vízszolgáltató társaságok között.

14 A hatályos szabályozás, különösen a módosított 1991. évi vízágazati törvény (Water Industry Act 1991, a továbbiakban: 1991-es WIA) értelmében a vízellátási és szennyvízelvezetési ágazatra kiterjedő jogi hatáskörök jelenlegi megoszlása a következőképpen foglalható össze:

– a vízszolgáltató társaságokat Anglia, illetve Wales meghatározott területein a Water Services Regulatory Authority (OFWAT, a vízellátással kapcsolatos szolgáltatásokat szabályozó hatóság) jelöli ki, mint szennyvízelvezetést biztosító (sewerage undertaker) és/vagy vízellátást biztosító vállalkozásokat (water undertaker). E társaságok felügyeletére e hatóság egyedül, vagy bizonyos körülmények esetén a Secretary of State-tel (a környezeti ügyek terén illetékes miniszterrel) együtt az elsődlegesen illetékes hatóság;

– jelenleg tíz társaságot jelöltek ki vízellátást és szennyvízelvezést biztosító vállalkozásként („water and sewerage companies” vagy „WASCs”), és tizenkét társaságot kizárólag vízellátást biztosító vállalkozásként („water only companies” vagy „WOCs”), ily módon Anglia és Wales minden egyes

területén vagy egyetlen társaság biztosítja a vízellátást és a szennyvízelvezetést, vagy egy társaság biztosítja a vízellátást és egy másik társaság a szennyvízelvezetést az érintett területen, a valamely másik területen végzett vízellátási és szennyvízelvezetési tevékenységén felül;

– a vízszolgáltató társaságokat részvénytársaság (public limited company) vagy korlátolt felelősségű társaság (limited company) formájában alapítják. A társaságokat ügyvezető testület irányítja, amely felel a társaság részvényesei (tagjai) irányában, és az általános üzleti elvek alapján irányítja azokat, az alapító okiratukban megállapítottak szerint, melynek értelmében a társaságok célja nyereség elérése, amelyet a részvényesek (tagok) között osztalék formájában osztanak fel, illetve visszaforgathatnak a vállalkozás működésébe;

– az említett társaságoknak meg kell felelniük több, az infrastruktúra karbantartására és javítására, valamint a vízellátásra és/vagy a szennyvíz kezelésére vonatkozó törvényi kötelezettségnek a saját területeiken;

– a társaságok ezenfelül rendelkeznek bizonyos törvényi hatáskörökkel is, többek között kisajátítási jogokkal, a tulajdonukban álló hajózható útvonalakra és földterületekre vonatkozó igazgatási rendelkezések elfogadásával kapcsolatos jogokkal, a vízelvezetés elvégzésére vonatkozó jogokkal, ideértve a magánvizek csővezetékeit is, időleges öntözési tilalom előírására vonatkozó joggal, illetve azon joggal, hogy bizonyos ügyfelek irányában – szigorú feltételek mellett – felfüggeszthessék a vízellátási szolgáltatást;

– e kötelezettségeket és jogokat minden egyes társaság koncessziós szerződése – az ún. engedély – tartalmazza. Ezen engedély egyéb feltételeket is tartalmazhat, többek között szerepelhet benne bizonyos díjaknak a Secretary of State részére történő megfizetése. Ez utóbbi és/vagy az OFWAT felügyeli az engedély feltételeinek betartását. A társaságok bizonyos ügyletek elvégzésére vagy konkrét intézkedések megtételére kötelezhetők. Az engedély csak 25 éves felmondási idővel, indokolt formában vonható vissza. Az engedélyt az OFWAT a társaság hozzájárulásával, vagy a Competition Commission (versenybizottság) jelentését követően jogosult módosítani;

– a vízszolgáltató társaságokra vonatkozó jogi szabályok azt is lehetővé teszik, hogy e társaságokkal szemben pénzügyi szankciókat vessenek ki, és részben kivonják őket a társaságok megszűnésére vonatkozó általános rendelkezések hatálya alól;

– a vízszolgáltató társaságok ötévente be kell nyújtsanak egy „fejlesztési tervnek” is nevezett vagyonkezelési projekttervet („business plan”), amelyben részletes módon öt évre meg kell állapítsák a várt üzleti eredményeket és különösen a beruházási programokat. E terveket konzultációs eljárás keretében az OFWAT véglegesíti, és meghatározza, az általa megfelelőnek ítélt beruházási programok elemeinek figyelembevételével, azokat a maximális összegeket, amelyeket a társaságok az ügyfeleik felé – fejlesztési terveik és különösen az általuk tervezett beruházások finanszírozása céljából – kiszámlázhatnak. A jelenlegi tervek a 2010–2015 közötti időszakra vonatkoznak.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 A Fish Legal az Angling Trust (angol horgász szövetség) jogi szárnya, egy olyan nonprofit szervezet, amelynek célja, hogy minden lehetséges jogi eszközzel küzdjön a vizek szennyezése és egyéb károsítása ellen, valamint a horgászat és a horgászok érdekeinek védelméért. 2009. augusztus 12-i levelével a Fish Legal információkat kért két vízszolgáltató társaságtól, nevezetesen a United Utilities Water plc-től és a Yorkshire Water Services Ltd-től, a vízelvezetésre, a tisztítási műveletekre, valamint a biztonsági túlfolyókra vonatkozóan.

16 Ami E. Shirley-t illeti, ő 2009 augusztusában egy másik vízszolgáltató társaságnak, nevezetesen a Southern Water Services Ltd-nek írt levelében a – Kent közigazgatási területén fekvő – községére vonatkozó területrendezési terv szennyvízelvezető kapacitásáról kért információt.

17 Mivel az érintett vízszolgáltató társaságoktól a 2004-es EIR-ben előírt határidőkön belül nem kapták meg a kért információkat, a Fish Legal és E. Shirley külön-külön panasszal fordultak az Information Commissionerhöz. A részükre 2010 márciusában kézbesített határozatokban ez utóbbi arról tájékoztatta őket, hogy megítélése szerint az érintett vízszolgáltató társaságok nem minősülnek a 2004-es EIR értelmében vett hatóságoknak, és ennek következtében ő nem jogosult döntést hozni a panaszaik ügyében.

18 A Fish Legal és E. Shirley ezt követően keresetet indítottak e határozatok ellen a First-tier Tribunal (General Regulatory Chambers, Information Rights) előtt, amely az Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) által a Smartsource kontra Information Commissioner – „irányadó" – ügyben való ítélet meghozataláig felfüggesztette az eljárást.

19 A Smartsource kontra Information Commissioner ügyben hozott ítélet (a továbbiakban: a Smartsource-ügyben hozott ítélet) 2010. november 23-án történt kihirdetését követően a First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights) elutasította a Fish Legal és E. Shirley kereseteit, elsődlegesen azzal az indokkal, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok nem tekinthetők a 2004-es EIR értelmében vett „hatóságoknak".

20 A kérdést előterjesztő bíróság, amelyhez a Fish Legal és E. Shirley fellebbezéssel fordult, hangsúlyozza, hogy ők elismerik, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok – különféle közlemények formájában, többek között a legutóbb 2011 áprilisában közzétett közleménnyel – végül rendelkezésükre bocsátották az összes kért információt.

21 E bíróság mindazonáltal úgy ítéli meg, hogy az alapeljárásokban jogi szempontból felvetődött kérdésben, vagyis azt illetően, hogy e társaságok kötelesek lettek volna-e az említett információkat közölni, nem született döntés. Márpedig, az e kérdésre adott válasz szükséges lenne annak eldöntéséhez, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok elmulasztották-e a nemzeti jog szerint az ezen információk szolgáltatására vonatkozó kötelezettségük teljesítését, különösen azoknak az előírt határidőn belüli teljesítését. Az említett kérdés ezenfelül a vízszolgáltató társaságokat érintő, első fokon függőben lévő, más ügyek szempontjából, valamint a vízágazattól eltérő, más tevékenységi ágazatokkal kapcsolatos ügyek szempontjából is releváns lenne.

22 Az említett bíróság jelzi, hogy a Fish Legal és E. Shirley szerint az érintett vízszolgáltató társaságokat a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b), illetve c) pontja értelmében vett „hatóságoknak" kell tekinteni, hiszen közigazgatási feladatokat látnak el, és mindenképpen szoros – állami szerv általi – ellenőrzés alatt állnak.

23 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy az Information Commissioner ezzel ellentétes álláspontot van, amelyet alapvetően a Smartsource-ügyben hozott ítéletre alapít. Egyrészt, a többtényezős megközelítés alkalmazásával, amelyet ezen ítélet javasol, a vízszolgáltató társaságok nem látnak el közigazgatási feladatokat. Másrészt, az az ellenőrzés, amelynek a vízszolgáltató társaságok alá vannak vetve, nem elegendő, hiszen az csak a szabályozáshoz kötődő feladatokra vonatkozik. Márpedig az „ellenőrzés" fogalma a hatalomra, sőt, akár a kényszerre, valamint nem csak az elérendő célok, hanem az azok eléréséhez alkalmazandó eszközök meghatározására vonatkozó hatáskörre is utal.

24 Ha a Smartsource-ügyben hozott ítéletben szereplő megközelítést a Bíróság nem fogadná el, az Information Commissioner – másodlagosan – úgy érvel, hogy akkor legalább a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának úgynevezett hibrid értelmezését el kellene fogadni. Ezen értelmezés szerint a

vízszolgáltató társaságokat kizárólag azon feladataik tekintetében kell „hatóságoknak” tekinteni, amelyek ellátásával őket felruházták, és amely feladatok maguk is a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) pontja értelmében vett „közigazgatási feladatoknak” minősíthetők.

25 A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok lényegében arra hivatkoztak, hogy a Smartsource-ügyben hozott ítélet helyesen állapította meg azt, hogy e társaságok nem „hatóságok”. Ahhoz, hogy erre a következtetésre jusson, a szóban forgó nemzeti bíróság számos releváns tényezőt vett figyelembe, többek között az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági Bizottsága Európáért által 2000-ben közzétett, „Az Aarhusi Egyezmény, végrehajtási útmutató” című dokumentumot (a továbbiakban: az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója), a vízszolgáltató társaságok jogállásával kapcsolatos tényezőket, és a vízszolgáltató ágazatra Angliában és Walesben vonatkozó szabályozást.

26 E körülményekre tekintettel az Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„1) Pusztán a nemzeti jog és elemzés alkalmazandó-e annak megítélése során, hogy valamely természetes vagy jogi személy [a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében] véve »a nemzeti jog értelmében közigazgatási funkciót [lát-e el]«?

2) Amennyiben nem, milyen uniós jogi kritériumokat kell, vagy nem kell alkalmazni annak meghatározása során, hogy:

a) a kérdéses feladat lényegében »közigazgatási«-e;

b) a nemzeti jog valóban az adott személyre ruházta-e e feladatot?

3) Mit jelent [a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett] »a) vagy b) [al]pont alá tartozó jogi vagy természetes személy ellenőrzése alatt« álló személy? Különösen, milyen a szükséges ellenőrzés jellege, formája és szintje, és milyen kritériumokat kell, vagy nem kell alkalmazni az ilyen ellenőrzés meglétének megállapításához?

4) Szükségszerűen a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontja c) alpontjának hatálya alá tartozó személy-e a [C-188/89. sz., Foster és társai ügyben 1990. július 12-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-3313. o.)] 20. pontja szerinti »[állami] szerv«?

5) Amennyiben valamely személy funkciói, feladatai vagy szolgáltatásai tekintetében a [2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontja b) vagy c) alpontjának] hatálya alá tartozik, a környezeti információ rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettségei ezekre a funkciókra, feladatokra vagy szolgáltatásokra korlátozódnak-e, vagy kiterjednek a bármely célból birtokában lévő valamennyi környezeti információra?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az elfogadhatóságról

27 Az érintett vízszolgáltató társaságok elsődlegesen arra hivatkoznak, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

28 Azt állítják, hogy mivel nem vitás, hogy ők ellenszolgáltatás nélkül rendelkezésre bocsátották a Fish Legal és az E. Shirley által kért valamennyi környezeti információt, ezért már semmilyen jogvita nincs függőben a kérdést előterjesztő bíróság előtt. Következésképpen a Bíróságot arra kérik, hogy tisztán hipotetikussá vált kérdésekről hozzon ítéletet, ami az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet indokolatlanná teszi.

29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az utóbbiak által eldöntendő jogviták megoldásához szükséges támpontokat nyújt az uniós jog értelmezése terén (lásd többek között a C-648/11. sz., MA és társai ügyben 2013. június 6-án hozott ítélet 36. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

30 A nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hasznosan megválaszolja (lásd többek között a fent hivatkozott MA és társai ügyben hozott ítélet 37. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

31 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt függőben lévő jogvita tárgya azzal kapcsolatos, hogy a Fish Legal és E. Shirley megtámadta az Information Commissioner azon határozatait, amelyekben az utóbbi úgy vélte, hogy mivel az érintett vízszolgáltató társaságok nem tekinthetők a 2003/4 irányelvet átültető nemzeti jogszabályok értelmében vett hatóságoknak, ő nem hozhat döntést azon panaszukkal kapcsolatban, amely arra irányult, hogy állapítsa meg, hogy a kért környezeti információkat nem az e jogszabályokban meghatározott határidőkön belül bocsátották rendelkezésükre.

32 Márpedig az előterjesztett kérdések alapvetően annak kiderítésére irányulnak, hogy az érintett vízszolgáltató társaságokat adott esetben milyen feltételek esetén kell a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b), illetve c) alpontja értelmében vett „hatóságoknak” minősíteni.

33 Így tehát meg kell állapítani, amint azt a főtanácsnok, indítványának 55–63. pontjában tette, hogy e kérdések megválaszolása objektív módon szükséges a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő ügy megoldásához.

34 E körülményekre tekintettel az előterjesztett kérdések nem hipotetikus jellegűek, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tehát elfogadható.

Az ügy érdeméről

Előzetes észrevételek

35 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió az Aarhusi Egyezmény aláírásával azt vállalta, hogy az uniós jog alkalmazási körében főszabály szerint hozzáférést biztosít a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz (lásd ebben az értelemben a C-524/09. sz. Ville de Lyon ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-14115. o.] 36. pontját és a C-204/09. sz. Flachglas Torgau ügyben 2012. február 14-én hozott ítélet 30. pontját).

36 Miként azt a 2003/4 irányelv (5) preambulumbekezdése is megerősíti, az uniós jogalkotó ezen irányelv elfogadásával az uniós jog ezen egyezménnyel való összeegyeztethetőségét kívánta biztosítani annak a Közösséggel való megkötése céljából, egy annak biztosítására irányuló általános rendszer előírásával, hogy valamennyi tagállamban minden természetes és jogi személynek indokolási kötelezettség nélkül joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz hozzáférni (a fent hivatkozott Flachglas Torgau ügyben hozott ítélet 31. pontja).

37 Ebből eredően a 2003/4 irányelv értelmezésénél figyelemmel kell lenni annak az Aarhusi Egyezménynek a szövegére és céljára, amelynek uniós jogba való átültetése ezen irányelv célja (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Flachglas Torgau ügyben hozott ítélet 40. pontját).

38 Egyébként a Bíróság korábban már kimondta, hogy bár az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója olyan magyarázó jellegű dokumentumnak tekinthető, amely adott esetben más releváns elemekkel együttesen figyelembe vehető ezen egyezmény értelmezése céljából, az abban szereplő elemzéseknek egyáltalán nincs kötelező erejük, és nem rendelkeznek olyan normatív jelleggel, mint amellyel az Aarhusi Egyezmény rendelkezései bírnak (a C-182/10. sz., Solvay és társai ügyben 2012. február 16-án hozott ítélet 27. pontja).

39 Végül, azt is hangsúlyozni kell, hogy a 2003/4 irányelv által biztosított hozzáférési jognak csak annyiban van szerepe, amennyiben a kért információk az ezen irányelvben a nyilvános hozzáférésre vonatkozóan foglalt előírások hatálya alá tartoznak, ami azt is feltételezi többek között, hogy azok az említett irányelv 2. cikkének 1. pontja szerinti „környezeti információknak” tekinthetők, aminek vizsgálata az alapeljárás vonatkozásában a kérdést előterjesztő bíróság feladata (a fent hivatkozott Flachglas Torgau ügyben hozott ítélet 32. pontja).

Az első két kérdésről

40 Első két kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy melyek azok a kritériumok, amelyek alapján eldönthető, hogy az olyan vállalkozások, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, olyan jogi személyeknek tekinthetők-e, amelyek a belső jog értelmében a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja szerinti „közigazgatási feladatokat” látnak el.

41 A 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében, amely rendelkezés lényegében megegyezik az Aarhusi Egyezmény 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt rendelkezéssel, a „hatóság” fogalma kiterjed „a belső jog értelmében közigazgatási feladatokat – így a környezethez kapcsolódó egyedi feladatokat, tevékenységeket és szolgáltatásokat – ellátó bármely természetes vagy jogi személyre”.

42 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést általában az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, ami úgy érhető el, ha figyelembe veszik a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (lásd többek között a fent hivatkozott Flachglas Torgau ügyben hozott ítélet 37. pontját).

43 A jelen ügyben elsőként azt kell meghatározni, hogy a „közigazgatási feladatok” fogalmának értelmezése szempontjából „a belső jog értelmében” szószerkezet úgy értendő-e, mint a nemzeti jogra – a jelen esetben az Egyesült Királyság jogára – való kifejezett utalás.

44 E kérdést illetően meg kell állapítani, hogy eltérés van a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontja b) alpontjának francia és angol változata között, ami az Aarhusi Egyezmény 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának ugyanezen nyelvi változatai közötti eltérést tükrözi vissza, amely nyelvi változatok az

említett egyezmény szövegének hiteles nyelvi változatai közé számítanak. A 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontjának francia változata ugyanis a „belső jog értelmében” szószerkezetet az „ellát” igével összekapcsolva tartalmazza, így ebben a változatban az említett rendelkezés szövege ebben az értelemben nem értelmezhető úgy, mint amely a „közigazgatási feladatok” fogalmának meghatározása szempontjából utalna vissza kifejezetten a nemzeti jogra. Ugyanezen rendelkezés angol változatában viszont e szószerkezet a „közigazgatási feladatok” kifejezés után helyezkedik el, és ennek következtében nem kapcsolódik össze az említett igével.

45 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/4 irányelv (7) preambulumbekezdésében említett cél annak elkerülése, hogy a környezeti információkhoz való hozzáférésre vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezések közötti eltérések egyenlőtlenségeket okozzanak az Unión belül az ezen információkhoz való hozzáférést vagy a versenyfeltételeket illetően. E célkitűzés azt igényli, hogy a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés megadására kötelezett személyek meghatározására ugyanazok a feltételek vonatkozzanak az Unió egészében, így a „közigazgatási feladatoknak” a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében vett fogalma nem váltakozhat az alkalmazandó nemzeti jogtól függően.

46 Ezen értelmezést erősíti meg az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója is, amely szerint a „belső jog értelmében” szószerkezet azt jelenti, hogy „a b) [alpont] szerinti feladatok ellátásához kell lennie egy jogi alapnak”, hiszen ezen alpont kiterjed „minden olyan személyre, akit vagy amelyet a törvény közfeladatok ellátására hatalmaz fel”. Ezt az a tény sem kérdőjelezheti meg, hogy az említett útmutató hozzáteszi azt is, hogy „az, hogy mi értendő közfeladat alatt a belső jogban, országonként eltérő lehet”.

47 Ebben az összefüggésben, az Information Commissioner és az érintett vízszolgáltató társaságok által a tárgyaláson előadottakkal ellentétben, az említett szószerkezet, még ha azt úgy is kell értelmezni, mint amely valamilyen jogalap meglétének szükségességére utal, nem felesleges, hiszen megerősíti azt, hogy a közigazgatási feladatok ellátásának a belső jogon kell alapulnia.

48 Ebből következik, hogy kizárólag azok a vállalkozások tartozhatnak a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontjában említett hatóságok kategóriájába, amelyek a rájuk alkalmazandó nemzeti jogszabályokban külön meghatározott jogalap értelmében felhatalmazást kaptak arra, hogy közigazgatási feladatokat lássanak el. Azt a kérdést viszont, hogy azok a feladatok, amelyek ellátásával e vállalkozásokat a nemzeti jog értelmében felruházták, az e rendelkezés értelmében vett „közigazgatási feladatoknak” minősülnek-e, az uniós jogra és az Aarhusi Egyezmény azon irányadó értelmezési szempontjaira tekintettel kell vizsgálni, amelyek lehetővé teszik az említett fogalom önálló és egységes meghatározásának tisztázását.

49 Másodszor, az annak eldöntéséhez figyelembe veendő kritériumokat illetően, hogy a nemzeti jog értelmében az érintett vállalkozás által ellátott feladatok a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében vett „közigazgatási feladatok” fogalmába tartoznak-e, a Bíróság korábban már rámutatott arra, hogy úgy magából az Aarhusi Egyezményből, mint a 2003/4 irányelvből következik, hogy a „hatóságok” kifejezés használatával a kibocsátóik a közigazgatási szerveket kívánták megjelölni, mivel az államokon belül feladataik gyakorlása során általában ezek jutnak birtokába a környezeti információknak (a fent hivatkozott Flachglas Torgau ügyben hozott ítélet 40. pontja).

50 Egyébként, az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója kifejti, hogy „a belső jog által meghatározott olyan feladatokról van szó, amelyek általában a kormányhatóságok hatáskörébe tartoznak”, és amelyeknek nem kell feltétlenül a környezetvédelem területére tartozniuk, hiszen e területet csupán a közigazgatási feladatok egyik példájaként említik.

51 Azok a vállalkozások, amelyek szervezeti szempontból közigazgatási hatóságok, vagyis azok, amelyek a közigazgatásnak vagy az állam végrehajtó hatalmának bármilyen szinten részét képezik, a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) alpontja értelmében vett hatóságok. Ezen első kategória magában foglalja valamennyi olyan közjogi jogi személyt, amelyet az Állam alapított, és amelynek megszűnéséről is csak az Állam dönthet.

52 A hatóságok második kategóriája, amelyeket az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja határoz meg, a funkcionális értelemben vett közigazgatási hatóságokra vonatkozik, vagyis az olyan vállalkozásokra, amelyeket – akár közjogi, akár magánjogi jogi személyek – a rájuk alkalmazó jogi szabályrendszer értelmében közérdekű szolgáltatások ellátásával bíztak meg, többek között a környezetvédelem területén, és amelyek e célból a magánjogi személyek közötti viszonyokban alkalmazandó szabályokhoz viszonyítva rendkívüli hatalommal vannak felruházva.

53 A jelen esetben nem vitás, hogy az érintett vízszolgáltató társaságokat az alkalmazandó nemzeti jog – különösen az 1991-es WIA – értelmében közérdekű szolgáltatások ellátásával, nevezetesen a víz- és csatornahálózat-infrastruktúra karbantartásával és fejlesztésével, valamint vízellátással és szennyvízelvezetéssel bízták meg, amely tevékenységek keretében egyébként, miként azt az Európai Bizottság is megjegyezte, a vízvédelemre vonatkozóan számos környezetvédelmi irányelv rendelkezéseit kell betartani.

54 A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból az is kiderül, hogy e feladatok ellátásához és e szolgáltatások nyújtásához az említett társaságok az alkalmazandó nemzeti jog értelmében bizonyos hatáskörökkel is rendelkeznek, többek között kisajátítási jogokkal, a tulajdonukban álló hajózható útvonalakra és földterületekre vonatkozó igazgatási rendelkezések elfogadásával kapcsolatos jogokkal, bizonyos körülmények között a vízelvezetés elvégzésére vonatkozó jogokkal, ideértve a magánvizek csővezetékeit is, időleges öntözési tilalom előírására vonatkozó joggal, illetve azon joggal, hogy bizonyos ügyfelek irányában – szigorú feltételek mellett – felfüggeszthessék a vízellátási szolgáltatást.

55 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak eldöntése, hogy – az irányadó nemzeti szabályozás értelmében rájuk vonatkozó konkrét szabályokra tekintettel – az érintett vízszolgáltató társaságok részére elismert ezen jogok és hatáskörök rendkívüli hatalomnak minősíthetők-e.

56 Az előzőkre való tekintettel az előterjesztett első két kérdésre azt a választ kell adni, hogy annak eldöntéséhez, hogy az olyan vállalkozások, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, olyan jogi személyeknek tekinthetők-e, amelyek a belső jog alapján a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében vett „közigazgatási feladatokat” látnak el, azt kell megvizsgálni, hogy e vállalkozások a rájuk alkalmazandó nemzeti jog alapján a magánjogi személyek közötti viszonyokban alkalmazandó szabályokhoz viszonyítva rendkívüli hatalommal vannak-e felruházva.

A harmadik és negyedik kérdésről

57 Harmadik és negyedik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy melyek azok a kritériumok, amelyek alapján eldönthető, hogy az olyan vállalkozások, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, amelyek esetében nem vitás, hogy környezettel kapcsolatos közszolgáltatásokat nyújtanak, valamely szervnek vagy személynek a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt állnak-e, így ezeket az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett „hatóságoknak” kellene tekinteni.

58 A jelen esetben az a kérdés merül fel, hogy az olyan rendszer megléte, mint az 1991-es WIA, amely az érintett vízszolgáltató társaságok felügyeletét a Secretary of State-re és az OFWAT-ra bízza, vagyis olyan szervekre, amelyeket illetően nem vitás, hogy ők a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) alpontja szerinti hatóságoknak minősülnek, maga után vonja-e azt, hogy e társaságok az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében az említett szervek „ellenőrzése alatt" állnak.

59 Írásbeli észrevételeiben az Information Commissioner, az érintett vízszolgáltató társaságok, valamint az Egyesült Királyság Kormánya arra hivatkozik, hogy az a tény, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok szabályozási rendszer hatálya alá tartoznak, amely kétségtelen, hogy viszonylag szigorú, még nem jelenti azt, hogy ők a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja szerinti „ellenőrzés" alatt állnak. Azt állítják, hogy miként azt a Smartsource-ügyben hozott ítéletben az Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) is hangsúlyozta, alapvető eltérés van az úgynevezett szabályozási rendszer (amely kizárólag a szabályozó hatóságnak biztosít hatásköröket a szabályozás hatálya alá tartozó vállalkozás által elérendő célok meghatározását illetően) és az úgynevezett ellenőrzési rendszer között (amely ezen felül lehetővé teszi a szabályozó hatóság számára annak meghatározását is, hogy az érintett vállalkozásnak milyen módon kell e célokat megvalósítania).

60 Ebben az összefüggésben az Aarhausi Egyezmény végrehajtási útmutatója hangsúlyozza, hogy bár az Aarhusi Egyezmény 2. cikke (2) bekezdésének c) pontja, amely rendelkezés lényegében megegyezik a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjával, „minimális számú" olyan személyre vonatkozik, amelyek „állami tulajdonban vannak", az említett 2. cikk 2. pontjának c) alpontja „[e]zenfelül [...] az olyan szervekre is vonatkozhat, amelyek jogszabályi ellenőrzés alá tartozó, környezettel kapcsolatos közszolgáltatásokat nyújtanak".

61 Ami ennek az „ellenőrzésnek" a fogalmát illeti, a kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdése keretén belül afelől érdeklődik, hogy milyen jelentősége lehet a High Court of Justice (England & Wales) (Egyesült Királyság) Griffin kontra South West Water Services Ltd. ügyben hozott ítéletének, amelyre az Aarhusi Egyezmény végrehajtási útmutatója is hivatkozik az ezen egyezmény 2. cikke (2) bekezdésének c) pontja kapcsán.

62 Ebben az ítéletben az említett bíróság többek között azt állapította meg, hogy a fent hivatkozott Foster és társai ügyben hozott ítélet 20. pontjában említett ellenőrzésre vonatkozó szempontot nem úgy kell érteni, hogy az nem terjed ki az olyan, ún. szabályozási rendszerekre, mint amilyet az 1991-es WIA ír elő, illetve hogy e rendszer megfelel az említett ellenőrzési szempontnak, és így, mivel az egyéb szempontok is teljesültek, a csoportos létszámleépítésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 17-i 75/129/EGK tanácsi irányelvre (HL L 48., 29. o.) az ezen alapügyben érintett vízszolgáltató társasággal mint „kvázi állami szervvel" szemben lehet hivatkozni.

63 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság különösen arra szeretne választ kapni, hogy a vízszolgáltató társaságok, mint „kvázi állami szervek", szükségképpen a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja alá tartozó jogi személyek-e.

64 E tekintetben a fent hivatkozott Foster és társai ügyben hozott ítélet 20. pontjában megállapított szempontok alkalmazása során az ellenőrzési viszony megállapítása úgy tekinthető, mint arra utaló jel, hogy teljesül a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában említett ellenőrzési feltétel, hiszen az ellenőrzés jelentése ezen összefüggések mindegyikében azon „Állam" tág értelemben vett fogalmának megnyilvánulásaként értendő, amely a leginkább képes az érintett szabályozás céljait megvalósítani.

65 A 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában szereplő ellenőrzés fogalma pontos hatályát ugyanakkor ezen irányelv céljaira figyelemmel kell meghatározni.

66 Az említett irányelv 1. cikkének a) és b) pontjából az derül ki, hogy annak célja különösen a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz való hozzáférés jogának biztosítása, az annak gyakorlására vonatkozó alapfeltételek és gyakorlati szabályok meghatározása, valamint annak biztosítása, hogy az említett információkat a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben rendelkezésre bocsássák és egyre bővülő körben terjesszék.

67 Így a 2003/4 irányelv 2. cikkének 2. pontja, a hatóságok három kategóriájának meghatározásával, valamennyi olyan vállalkozást le kíván fedni, függetlenül azok jogi formájától, amelyet a közhatalom körébe tartozónak kell tekinteni, legyen az akár maga az Állam, az Állam által az ő nevében történő eljárásra felhatalmazott vállalkozás vagy az Állam ellenőrzése alatt álló vállalkozás.

68 E tényezők a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja szerinti „ellenőrzés” fogalmának azon értelmezésének elfogadása mellett szólnak, amely szerint a hatóságok e megmaradt harmadik kategóriája minden olyan vállalkozást magában foglal, amely valójában nem önállóan határozza meg azt, hogy miként látja el a környezeti ügyekben rá ruházott feladatokat, mivel az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontja alá tartozó hatóság döntő módon képes befolyásolni e vállalkozás fellépését az említett ügyekben.

69 Annak, hogy az ilyen hatóság a nemzeti jogalkotó által rá ruházott hatáskörök alapján milyen módon tud meghatározó befolyást gyakorolni, e tekintetben nincs jelentősége. Itt lehet szó többek között az érintett vállalkozások irányában fennálló utasítási jogokról, akár a részvényesi (tagi) jogok gyakorlása révén, akár azok nélkül, az e vállalkozások által hozott döntések felfüggesztésére, utólagos megsemmisítésére vagy előzetes engedélyhez kötésére vonatkozó jogokról, vezető testületeik tagjainak vagy azok többségének kinevezésére vagy visszahívására vonatkozó jogokról, vagy akár az arra vonatkozó jogokról, hogy oly mértékben – akár részben, akár egészben – megvonják a finanszírozást az említett vállalkozásoktól, hogy az veszélybe sodorja a létüket.

70 Önmagában az a tény, hogy a szóban forgó vállalkozás az érintett vízszolgáltató társaságokhoz hasonlóan a szóban forgó ágazatra vonatkozó különös szabályozási rendszer hatálya alá tartozó gazdasági társaság, még nem zárja ki a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja szerinti ellenőrzést, amennyiben e vállalkozás tekintetében teljesülnek a jelen ítélet 68. pontjában meghatározott feltételek.

71 Amennyiben ugyanis az érintett szabályrendszer különösen precíz jogi kereteket határoz meg, amelyek szabályok halmazát írják elő arra vonatkozólag, hogy az ilyen társaságok miként kell teljesítsék a rájuk bízott környezettel kapcsolatos közfeladatokat, és amelyek adott esetben közigazgatási felügyeletet is magukban foglalnak, amely annak biztosítására irányul, hogy e szabályokat – akár utasítási, akár bírságkivetési jogok révén – ténylegesen is betartassák, az azt eredményezheti, hogy e vállalkozások nem rendelkeznek valódi önállósággal az Állammal szemben, még akkor sem, ha ez utóbbi a szóban forgó ágazat privatizációját követően már nem határozhatja meg a napi ügyvezetésüket.

72 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapeljárások tárgyát képező ügyekben az 1991-es WIA által felállított szabályrendszer azt eredményezi-e, hogy az érintett vízszolgáltató társaságok nem rendelkeznek valódi önállósággal a felügyeleti hatóságokkal – a jelen esetben a Secretary of State-tel és az OFWAT-tal – szemben.

73 Az előzőkre való tekintettel a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az olyan vállalkozások, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, amelyek környezettel kapcsolatos közszolgáltatásokat nyújtanak, akkor állnak valamely szervnek vagy személynek a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt, és így akkor kell őket az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett „hatóságoknak” tekinteni, ha e vállalkozások valójában nem önállóan határozzák meg azt, hogy miként nyújtják e szolgáltatásokat, mivel az említett irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontja alá tartozó hatóság döntő módon képes befolyásolni e vállalkozások fellépését a környezeti ügyekben.

Az ötödik kérdésről

74 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) és c) alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben a személy valamely funkciója, feladata vagy szolgáltatása tekintetében tartozik e rendelkezés hatálya alá, akkor e személy csak a funkciói, feladatai vagy szolgáltatásai ellátása keretében birtokában lévő környezeti információk tekintetében minősül hatóságnak.

75 A hatóság fogalmának ezen „hibrid” értelmezésének lehetősége többek között a Smartsource-ügyben hozott ítéletet megelőző nemzeti eljárásban merült fel. Ezen eljárásban többek között arra hivatkoztak, hogy bár a vízszolgáltató társaságoknak egyes közigazgatási feladatok ellátása miatt a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja hatálya alá kell tartozniuk, e rendelkezés úgy is értelmezhető, hogy az említett társaságok csak azokat a környezeti információkat kötelesek közölni, amelyek e feladataik gyakorlása során vannak a birtokukban.

76 E tekintetben megjegyzendő, hogy azon felül, hogy a hatóság fogalmának „hibrid” értelmezése bizonytalanságokat és jelentős gyakorlati problémákat vethet fel a 2003/4 irányelv hatékony végrehajtását illetően, e megközelítést sem az ezen irányelv, sem az Aarhusi Egyezmény szövege vagy belső logikája nem támasztja alá.

77 Épp ellenkezőleg, az ilyen megközelítés ellentétes mind ezen irányelv, mind az említett Aarhusi Egyezmény alapjaival, az általuk felépített hozzáférési rendszer alkalmazási körének meghatározását illetően, amelynek célja a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információk lehető legszélesebb körű rendelkezésre bocsátása és egyre bővülő körű terjesztése.

78 Ugyanis, miként az a 2003/4 irányelv azon központi rendelkezésének számító 3. cikkének (1) bekezdéséből kiderül, amely rendelkezés lényegében megegyezik az Aarhusi Egyezmény 4. cikkének (1) bekezdésével, ha valamely vállalkozás az említett irányelv 2. cikke 2. pontjában említett három kategória valamelyike értelmében vett hatóságnak minősül, akkor köteles valamennyi kérelmező részére kiadni azokat a birtokában lévő vagy számára tárolt környezeti információkat, amelyek az említett 2. cikk 1. pontjában említett hat információ-kategória valamelyikébe tartoznak, kivéve ha a kérelem az ugyanezen irányelv 4. cikkében felsorolt kivételek valamelyikének körébe tartozik.

79 Így tehát – miként arra a főtanácsnok indítványának 116. és 118. pontjában rámutatott – a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontjában említett személyeket ezen irányelv alkalmazásában a birtokukban lévő valamennyi környezeti információt illetően hatóságoknak kell tekinteni.

80 Ezenfelül, miként az a jelen ítélet 73. pontjából következik, különösen a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja tekintetében az olyan gazdasági társaságok, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, csak akkor minősülnek az említett rendelkezés szerinti hatóságnak, amikor a környezettel kapcsolatos közszolgáltatások nyújtása során valamely szervnek vagy személynek a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt állnak.

81 Ebből következik, hogy az ilyen társaságok csak azokat a környezeti információkat kötelesek közölni, amelyek e közszolgáltatások nyújtása során vannak a birtokukban.

82 Ezzel szemben, amint arra lényegében indítványának 121. pontjában a főtanácsnok is rámutat, e társaságok nem kötelesek környezeti információkat szolgáltatni, ha nem vitás, hogy azok nem az említett közszolgáltatások nyújtásával kapcsolatosak. Amennyiben kétséges, hogy ez az eset áll-e fenn, a szóban forgó információkat főszabály szerint hozzáférhetővé kell tenni.

83 E körülményekre tekintettel az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés hatálya alá tartozó személy a birtokában lévő valamennyi környezeti információ tekintetében hatóságnak minősül. Az olyan

gazdasági társaságok, mint az érintett vízszolgáltató társaságok, amelyek az említett irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja alapján csak akkor tekinthetők hatóságoknak, ha a környezettel kapcsolatos közszolgáltatások nyújtása során valamely szervnek vagy személynek ugyanezen irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt állnak, nem kötelesek környezeti információt szolgáltatni, ha nem vitás, hogy azok nem e szolgáltatások nyújtásával kapcsolatosak.

A költségekről

84 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **Annak eldöntéséhez, hogy az olyan vállalkozások, mint a United Utilities Water plc, a Yorkshire Water Services Ltd és a Southern Water Services Ltd, olyan jogi személyeknek tekinthetők-e, amelyek a belső jog alapján a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében vett „közigazgatási feladatokat” látnak el, azt kell megvizsgálni, hogy e vállalkozások a rájuk alkalmazandó nemzeti jog alapján a magánjogi személyek közötti viszonyokban alkalmazandó szabályokhoz viszonyítva rendkívüli hatalommal vannak-e felruházva.**

2) **Az olyan vállalkozások, mint a United Utilities Water plc, a Yorkshire Water Services Ltd és a Southern Water Services Ltd, amelyek környezettel kapcsolatos közszolgáltatásokat nyújtanak, akkor állnak valamely szervnek vagy személynek a 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt, és így akkor kell őket az ezen irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett „hatóságoknak” tekinteni, ha e vállalkozások valójában nem önállóan határozzák meg azt, hogy miként nyújtják e szolgáltatásokat, mivel az említett irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontja alá tartozó hatóság döntő módon képes befolyásolni e vállalkozások fellépését a környezeti ügyekben.**

3) **A 2003/4 irányelv 2. cikke 2. pontjának b) alpontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés hatálya alá tartozó személy csak a birtokában lévő valamennyi környezeti információ tekintetében minősül hatóságnak. Az olyan gazdasági társaságok, mint a United Utilities Water plc, a Yorkshire Water Services Ltd és a Southern Water Services Ltd, amelyek az említett irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja alapján csak akkor tekinthetők hatóságoknak, ha a környezettel kapcsolatos közszolgáltatások nyújtása során valamely szervnek vagy személynek ugyanezen irányelv 2. cikke 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett ellenőrzése alatt állnak, nem kötelesek környezeti információt szolgáltatni, ha nem vitás, hogy azok nem e szolgáltatások nyújtásával kapcsolatosak.**

Aláírások